

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/66/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4111235256
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4111235256.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o, so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zast. Tomáš Kušník, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, proti odporcovi: V. U., trvale bytom G., M. B. XX, X., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Nám. legionárov 5, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Svidník, ul. Sov. hrdinov 163/66, o zaplatenie sumy 602 eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 06. 11. 2012 č. k. 25C/295/2012-61, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka m e n í tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vo výške 113,92 eura do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka JUDr. Igorovi Šafrankovi, advokátovi so sídlom Svidník, ul. Sov. hrdinov 163/66.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 19,11 eura do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia JUDr. Igorovi Šafrankovi, advokátovi so sídlom Svidník, ul. Sov. hrdinov 163/66.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie, v ktorom sa navrhovateľ domáhal od odporcu zaplatenia sumy 602 eur s príslušenstvom tak, ako ho špecifikoval vo svojom podaní zo dňa 27. 02. 2012 z titulu úhrad za poskytnuté telekomunikačné služby. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania nepriznal. Navrhovateľovi vrátil súdny poplatok vo výške 29,37 eura cestou Daňového úradu Bratislava.

Rozhodnutie o zastavení konania oprel o ust. § 96 ods. 1 OSP poukazujúc na to, že navrhovateľ pred začatím pojednávania vo veci zobral svoj návrh späť. Rozhodnutie o náhrade trov konania založil na ust. § 146 ods. 1 písm. c/ OSP a o vrátení súdneho poplatku na ust. § 11 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Poukázal taktiež na ust. § 146 ods. 2 OSP, podľa ktorého, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Konštatoval, že náhradu trov konania účastníkov logicky posudzoval podľa vety prvej tohto ustanovenia, keďže navrhovateľ zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, a preto by mal znášať trovy konania protistrany. V tejto súvislosti uviedol, že ide o spotrebiteľskú vec, kde sú navrhovatelia pravidelne zastupovaný právny zástupcom a domáhajú sa často i nárokov v rozpore s platnými právnymi predpismi upravujúcimi spotrebiteľské spory alebo v rozpore s dobrými mravmi. Neznamená to však, že odporca, prípadne vedľajší účastník na strane odporcu by mal byť automaticky taktiež zastúpený právny zástupcom a že nemožno objektívne posudzovať ich nároky na priznanie náhrady trov konania podľa § 150 OSP. V tomto smere argumentoval, že platobný rozkaz nebol odporcovi ani doručený, pričom vedľajší účastník nemá bez súhlasu odporcu právo samostatne odpor podať. Navyiac práva odporcu neboli ohrozené, a preto

nepovažoval za nutné, aby vedľajší účastník na strane odporcu do konania vstupoval. Navyiac úlohou a cieľom vedľajšieho účastníka je ochrana práv spotrebiteľa, z ktorého dôvodu vedľajší účastník by mal mať vo svojich radoch osoby, ktoré vedia poskytnúť právne služby v oblasti spotrebiteľských sporov, resp. iné odborne zdatné osoby. Okrem toho vedľajší účastník na strane odporcu opakovane vstupuje do súdnych sporov automaticky zastúpený právnym zástupcom bez toho, aby vopred vedel, o akú konkrétnu vec sa jedná, a preto sa javí, že nejde o predmet sporu a odporcu, ale o trovy konania vedľajšieho účastníka. S ohľadom na tieto skutočnosti preto vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal, aplikujúc tak v danej veci ust. § 150 OSP.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník len v časti, ktorou mu nebola priznaná náhrada trov konania. V tejto časti žiadal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť a uložiť navrhovateľovi povinnosť zaplatiť mu náhradu trov prvostupňového konania vo výške 113,92 eura na účet jeho právneho zástupcu a taktiež mu priznať i náhradu trov odvolacieho konania za 1 úkon právnej služby po 19,92 eura a 1x režijný paušál 7,63 eura, zvýšené o daň z pridanej hodnoty. Dôvodil, že v danej veci navrhovateľ späťvzatím návrhu procesne zaviniel zatavenie konania, a preto bolo potrebné rozhodnúť o náhrade trov konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP, pričom judikatúrou krajských súdov už bolo ustálené, že v konaní neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa na aplikáciu § 150 OSP. Mal za to, že procesné ustanovenia o legitímácii vedľajšieho účastníka a jeho možnosti podávať v prospech spotrebiteľa opravné prostriedky mal súd vykladať v súlade s európskou legislatívou a to zmluvou o fungovaní Európskej únie, ako aj Chartou základných práv Európskej únie. Za zásadne nesprávnu označil právnou argumentáciu súdu prvého stupňa, že vedľajší účastník nie je oprávnenou osobou na podanie odporu, pričom nečinnosť odporcu nemôže byť posudzovaná za konkludentný súhlas, ale je prejavom jeho rezignácie ako neinformovaného spotrebiteľa o premlčaní pohľadávky, ktorá je voči nemu v konaní uplatňovaná. Ďalej dôvodil, že žiadna norma upravujúca právny status združenia na ochranu spotrebiteľov neobmedzuje a ani nemôže obmedzovať jeho ústavné právo na právne služby a s tým spojené právo na náhradu trov konania. Vytkol prvostupňovému súdu, že nezisťoval, koľko zamestnancov má navrhovateľ, vrátane právnikov a ani sa nepozastavil nad tým, že navrhovateľ, ktorého predmetom činnosti je vymáhanie pohľadávok, zamestnávajúci len na Slovensku 210 zamestnancov, sa dáva zastupovať tiež silnou advokátskou kanceláriou proti slabým spotrebiteľom. Napriek tomu však často krát súdy navrhovateľovi náhradu trov konania priznávajú za právne zastúpenie. Ďalej konštatoval, že vstupuje len do opakovaných konaní, iniciovaných navrhovateľom a učiní tak dovtedy, pokiaľ budú existovať konania, v ktorých bude potrebné spotrebiteľovi pomoc poskytnúť. Za nesporné označil, že svojou aktivitou v konaní odporcovi vypomohol, keďže z pôvodne uplatňovaného nároku nebolo navrhovateľovi priznané žiadne plnenie. Pokiaľ by však do konania nebol vstúpil, navrhovateľ by návrh späť nezobral, keďže si uvedomuje, že si uplatňuje premlčané nároky. Svojou rozhodovacou praxou tak súd prvého stupňa chráni hospodárske záujmy navrhovateľa na jeho úkor v rozpore i s právom Európskej únie. Argumentačne svoje odvolanie podporil i s poukazom na označené rozhodnutia odvolacích senátov, v ktorých mu náhrada trov konania bola priznaná.

Navrhovateľ vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť stotožniac sa s ním v plnom rozsahu. Uviedol, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva, keď samotnou úlohou vedľajšieho účastníka je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Nevidel preto význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, ktoré vedľajšiemu účastníkovi neposkytlo právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu a ktoré by nemohol vedľajší účastník uskutočniť i bez právneho zastúpenia. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka tak je účelové a nehospodárne a dochádza tým k nadbytočnému navyšovaniu trov konania. Správne preto súd prvého stupňa prihliadol na tieto okolnosti a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Na podporu svojich tvrdení obdobne ako vedľajší účastník označil i viaceré rozhodnutia odvolacích súdov v totožných prípadoch.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie vedľajšieho účastníka bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že jeho odvolanie je dôvodné.

V tomto konaní sa navrhovateľ svojim návrhom domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť mu sumu 602 eur s v návrhu špecifikovaným úrokom z omeškania z titulu nezaplatených úhrad za poskytnuté telekomunikačné služby. Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil, vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľovi vrátil zaplatený súdny poplatok. Pre absenciu odvolania zo strany účastníkov konania v zastavujúcej časti, v časti, týkajúcej sa náhrady trov konania, ako aj vrátenia súdneho poplatku navrhovateľovi, predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a predmetom odvolacieho konania takto zostala len jeho časť, týkajúca sa výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi.

Vychádzajúc z dikcie zákona (§ 142 OSP) je zrejmé, že občianskoprávne (sporové) konanie je ovládané zásadou zodpovednosti za výsledok konania, podľa ktorej účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania vynaložených na účelne uplatňovanie alebo bránenie svojho práva, pričom plný úspech vo veci sa zisťuje porovnávaním žalobného petitu s výrokom rozhodnutia, ktorým sa rozhodlo vo veci samej.

V prípade zastavenia konania však platí zásada, že podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania. Ust. § 146 ods. 2 OSP však zakotvuje dve výnimky z tejto zásady - podľa vety prvej tohto ustanovenia, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy; podľa vety druhej, ak sa pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca. Ust. § 146 ods. 2 OSP teda ukladá povinnosť nahradiť náklady konania tomu, kto zavinil, že konanie muselo byť zastavené, pričom zavinenie sa posudzuje len z procesného hľadiska a nie podľa hmotného práva, keďže by už išlo o posúdenie dôvodnosti nároku vo veci samej. Preto, ak vzal navrhovateľ svoj návrh späť, z procesného hľadiska zásadne platí, pokiaľ nejde o prípad podľa § 146 ods. 2 veta druhá OSP, že zavinil, že konanie muselo byť zastavené, a je preto povinný nahradiť trovy konania odporcovi.

Ďalšou všeobecne platnou zásadou je, že účastník konania má právo iba na náhradu tých trov konania, ktoré boli potrebné na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva. Nemožno preto priznať náhradu trov konania hoci aj plne úspešnému účastníkovi konania v prípade, ak má náhrada trov pozostávať z trov, ktoré neboli účelne vynaložené. Účelnosť vynaložených trov bude vždy závisieť od konkrétnych okolností danej veci.

V súdnej veci predmetom konania bol návrh navrhovateľa, požadujúci od odporcu zaplataenie peňažnej sumy, pričom pred začatím pojednávania navrhovateľ svojim písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 06. 11. 2012, zobral svoj návrh v celom rozsahu späť. Niet teda pochyb, že v danej veci z procesného hľadiska dôsledkom tohto späťvzatia bolo právoplatne zastavené konanie vo veci samej, čím vo svetle zhora uvedených záverov pri rozhodovaní o náhrade trov konania bol dôvodný postup v intenciách § 146 ods. 2 veta prvá OSP. Zastavenie konania totiž z procesného hľadiska zavinil práve navrhovateľ, z ktorého dôvodu mu vznikla povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov konania potrebných na účelne bránenie jeho práva.

Podľa § 93 ods. 1 OSP ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (93 ods. 2 OSP).

Podľa § 93 ods. 4 OSP v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Vyššie citované zákonné ustanovenia zmysel vedľajšieho účastníctva vzhládajú v pomoci v spore niektorému z účastníkov konania. Vedľajší účastník je osoba odlišná od samotného účastníka a konania sa nezúčastňuje preto, aby v ňom uplatňovala alebo bránila svoje právo, ale z dôvodu, že chce pomôcť zvíťaziť v spore niektorému zo sporových strán, pretože na jeho úspechu v konaní má právny záujem. Zákonom č. 384/2008 Z.z. s účinnosťou od 15. 10. 2008, ktorým sa menil a dopĺňal Občiansky súdny poriadok, zákonodarca umožnil vstup do konania ako vedľajšieho účastníka i takej právnickej osobe, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitných predpisov. Cieľom tejto novej právnej úpravy bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Takýmto osobitným predpisom je i zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane práv spotrebiteľa, z ust. § 3 ods. 4 ktorého vyplýva právo spotrebiteľov združovať sa s inými spotrebiteľmi v združeniach a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov. Združenie môže právo spotrebiteľov chrániť tým, že samo podá návrh na súd proti porušiteľovi práva, môže zastupovať účastníka na základe plnomocenstva alebo môže vstúpiť do konania ako vedľajší účastník. I keď vedľajší účastník je treťou osobou, o právach a povinnostiach ktorej sa v konaní nekoná, môže v konaní vykonať všetky procesné úkony s výnimkou úkonov, ktoré znamenajú dispozíciu s konaním alebo s predmetom konania a úkonov, ktoré učinil sám účastník. Procesné úkony vykonáva vedľajší účastník vo svojom mene, ak však odporujú úkonom podporovaného účastníka, posudzuje ich súd po uvážení všetkých okolností. Keďže vedľajší účastník má rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania, má právo zvoliť si i právneho zástupcu v občianskoprávnom konaní v zmysle zákonom ustanovených možností (§ 24, § 25 ods. 1 OSP). V tomto smere už Ústavný súd SR prijal záver, že právo na právnu pomoc sa priznáva každému, fyzickej osobe aj právnickej osobe, štátnemu orgánu, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana, pričom hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v článku 47 ods. 2 ústavy (súdy, iné štátne orgány, orgány verejnej správy) majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkovi, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc. Právo na právnu pomoc trvá až do skončenia konania, t.j. do právoplatného rozhodnutia. Súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania. Platí preto, že s ohľadom na skutočnosť, že vedľajší účastník má rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania, má tiež právo na náhradu trov konania, pokiaľ ním podporovaný účastník v spore zvíťazil. Avšak rovnako tak je povinný vedľa účastníka, ktorému v spore pomáhal, zaplatiť spoločne a nerozdielne náhradu trov konania víťaznému účastníkovi.

Ako vyplýva z obsahu spisu, v danom prípade procesným úkonom, došlým prvostupňovému súdu dňa 15. 02. 2012, oznámilo Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (ďalej len „združenie“), zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu. Zároveň požiadalo o zaslanie návrhu na začatie konania a jeho príloh a priznanie mu náhrady trov konania. Súd prvého stupňa platobným rozkazom zo dňa 09. 05. 2012 č.k.12Ro/386/2011-48 uložil odporcovi, aby do 15 dní od jeho doručenia zaplatil navrhovateľovi uplatnenú pohľadávku s príslušenstvom a trovy konania, alebo v tej istej lehote podal proti nemu odpor. V zákonnej lehote podal vedľajší účastník proti predmetnému platobnému rozkazu odpor, v ktorom okrem iného namietal i premlčanie nároku navrhovateľa v konaní uplatňovaného. Následne navrhovateľ písomným podaním zo dňa 25. 05. 2012 svoj návrh na začatie konania vzal v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť. Niet preto sporu, že v zmysle § 93 ods. 2 OSP sa združenie stalo vedľajším účastníkom na strane odporcu v konaní, ktorý využil i svoje právo dať sa zastúpiť advokátom. Vo svetle zhora uvedených záverov preto v zásade platí, že vedľajšiemu účastníkovi taktiež vzniklo právo na náhradu všetkých trov účelne vynaložených vo vecnej súvislosti s bránením práva hlavného účastníka - odporcu, na strane ktorého vystupoval. I v prípade vedľajšieho účastníka takto bol daný zákonný predpoklad pre priznanie mu náhrady trov konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP od navrhovateľa, čo správne konštatoval i súd prvého stupňa. Na rozdiel od prvostupňového súdu odvolací súd však už nezdieľal jeho názor, že vedľajším účastníkom uplatnené trovy konania sú neúčelné a neefektívne a to z dôvodov predložených prvostupňovým súdom v napadnutom rozhodnutí. Neúčelnosť trov vedľajšieho účastníka totiž nemožno vyvodiť len zo skutočnosti, že do konania vstúpil z vlastnej iniciatívy, že by mal vedieť sám poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc alebo že námietka premlčania nie

je právny inštitút vyžadujúci si jeho účasť v konaní, keďže takéto oprávnenie mu vyplýva priamo zo zákona a vstupom do konania len napíňal cieľ a základné poslanie svojho vzniku. Za situácie, že na vyjadrenie vedľajšieho účastníka, realizovaného práve na výzvu súdu, v ktorom tento vzniesol námietku premlčania, reagoval navrhovateľ späťvzatím návrhu, čoho dôsledkom bolo zastavenie konania, nemožno trovy vynaložené vedľajším účastníkom v tomto konaní označiť za neúčelné, neefektívne alebo nehospodárne. Vedľajšiemu účastníkovi tak v zmysle § 146 ods. 2 OSP bolo potrebné priznať náhradu trov konania voči navrhovateľovi, ktorý zaviniel zastavenie konania.

Trovy konania vedľajšieho účastníka v danej veci pozostávali z trov právneho zastúpenia, na výpočet ktorých sa vzťahuje Vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení (ďalej len „vyhláška“). Tieto boli reprezentované tarifnou odmenou advokáta za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia dňa 20. 01. 2012, podanie odporu zo dňa 12. 08. 2012) po 39,84 eura (§ 10 ods. 1 vyhlášky), náhradou hotových výdavkov (§ 15 písm. a), § 16 ods. 3 vyhlášky) 2x 7,63 eura a sumou 18,98 eura, predstavujúcej 20 % daň z pridanej hodnoty, o ktorú sa podľa § 18 ods. 3 vyhlášky odmena náhrady zvyšujú. Úhrnom tak trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka v spornej veci činili sumu 113,92 eura, ktoré je navrhovateľ povinný zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka v intenciách § 149 ods. 1 OSP.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutej časti podľa § 220 OSP zmenil spôsobom uvedeným v enunciiate tohto rozhodnutia, keď neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 OSP) ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 OSP).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní plne úspešnému vedľajšiemu účastníkovi priznal i náhradu trov odvolacieho konania a to trovy právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby (podanie odvolania) po 8,30 eura (1/2-ica základnej sadzby tarifnej odmeny podľa § 10 ods. 1 a § 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky pri tarifnej hodnote odvolacieho konania 113,92 eura) a náhradu hotových výdavkov v sume 7,63 eura (§ 15 písm. a), § 16 ods. 3 vyhlášky), obe zvýšené o sumu 3,18 eura ako 20 % daň z pridanej hodnoty. Priznanú náhradu trov odvolacieho konania v celkovej výške 19,11 eura je navrhovateľ povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.